

Záverečná karta projektu

Názov projektu Evidenčné číslo projektu **LPP-0076-09**

Mimosúdne (alternatívne) riešenie sporov v Slovenskej republike

Zodpovedný riešiteľ **Prof. JUDr. Jozef Suchoža, DrSc.**

Príjemca **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**

Názov pracoviska, na ktorom bol projekt riešený

1. Katedra obchodného práva a hospodárskeho práva, Právnická fakulta UPJŠ v Košiciach
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Názov a štát zahraničného pracoviska, ktoré spolupracovalo pri riešení

- 1.
- 2.
- 3.

Udelené patenty/podané patentové prihlášky, vynálezy alebo úžitkové vzory, ktoré sú výsledkami projektu

- 1.
- 2.
- 3.

Najvýznamnejšie publikácie (knihy, články, prednášky, správy a pod.) zhrňujúce výsledky projektu – uveďte aj publikácie prijaté do tlače

1. Arbitration - A comparative analysis of the Arbitrator's position in Slovak Law and the Law of the Russian Federation (zaslaný do tlače - Review of Central and East European Law)
2. Rozhodcovské konanie - vybrané aspekty (zaslané do tlače)
3. Reflections on Arbitration Proceedings: A Chance for Dispute Resolutions Missed Forever?
4. Autonomy of Arbitrators - Decision-making on the Basis of Ex Aequo et Bono
5. Mimosúdne riešenie sporov v Čechách a na Slovensku - príspevok do učebnice medzinárodného obchodného práva vydanéj v ruskom jazyku v Ruskej federácii

Uplatnenie výsledkov projektu

Výsledky projektu boli priebežne uverejňované v tuzemských a zahraničných informačných zdrojoch. Jedným z mimoriadne dôležitých výsledkov projektu je rozbehnutie projektu medzinárodných sympózií, ktoré riešitelia v súčinnosti s Ústavom štátu a práva AV ČR a Ústavom štátu a práva SAV obnovili po niekoľkoročnej pauze. Špecifikum sympózií organizovaných každoročne v októbri-novembri vo Vysokých Tatrách spočíva v skĺbení akademického a praktického prístupu. Jednou z tradičných tém sú otázky medzinárodnej arbitráže a úpravy rozhodcovského konania v tuzemských podmienkach. Rovnako tomu bude aj po skončení riešenia projektu. V novembri 2013 je naplánované ďalšie medzinárodné sympóziu, pričom jedna z ústredných tém bude "Medzinárodná obchodná arbitráž a jej širšie aspekty". Týmto riešiteľský kolektív plánuje reagovať na "veľkú novelizáciu" zákona o rozhodcovskom konaní, ktorá je momentálne v štádiu príprav.

Výsledky projektu bude prezentované vo forme komentára k zákonu o rozhodcovskom konaní, ktorý bude prvým v tuzemských podmienkach. Tento komentár je jedným z výstupov projektu, avšak do konca riešenia projektu sa ho nepodarilo vydať, keďže v závere jeho príprav boli zverejnené informácie o príprave "veľkej spotrebiteľskej novely" zákona o rozhodcovskom konaní. So zreteľom na význam komentárového diela, a to predovšetkým pre aplikačnú prax, bolo nevyhnutné posunúť vydanie komentára až po nadobudnutí účinnosti zmeny zákona. Nebolo by účelné vydať takéto dielo bez zakomponovania aktuálnych zmien. V celom priebehu riešenia projektu riešitelia zhromažďovali podklady pre spracovanie tohto diela, jednak vedecké diela tuzemskej a zahraničnej proveniencie a jednak aj judikatúru venovanú problematike. V závere riešenia projektu sa riešitelia zapojili aj do príprav novej legislatívnej podoby zákona o rozhodcovskom konaní a úzko spolupracujú s pracovnou skupinou poverenou jej prípravou. Ako bolo vyššie uvedené po jej prijatí plánujú zorganizovať odbornú diskusiu k jej podobe a aplikácií v praxi.

Výsledky riešenia projektu sú rovnako zhrnuté v monografii spracovanej kolektívom na čele s JUDr. Regiňou Hučkovou, ktorá je zameraná na vybrané otázky rozhodcovského konania. Monografia je zameraná na kľúčové otázky spojené s riešením sporov v rozhodcovskom konaní, ktoré rezonujú v odborných diskusiách posledných rokov. Jedná sa predovšetkým o otázku rozhodcovskej zmluvy ako základného kameňa rozhodcovského konania, o otázku statusu rozhodcu a rozhodcovských súdov, otázku ich zodpovednosti, ďalej otázky týkajúce sa rozhodcovského rozhodnutia, jeho charakteru, záväznosti a vykonateľnosti,

CHARAKTERISTIKA VÝSLEDKOV

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v slovenskom jazyku (max. 20 riadkov)

Problematika mimosúdneho riešenia sporov je v slovenských podmienkach dlhodobo opomínaná. Riešiteľský kolektív sa pokúsil o otvorenie tejto problematiky prostredníctvom viacerých výstupov. Výsledky riešenia projektu boli širokej odbornej verejnosti predstavené prostredníctvom zorganizovaných konferencií, či publikovaných vedeckých prác. Rozhodcovské konanie sa v zásade potýka s problematickou legislatívnou úpravou, keďže tak ako sú nastavené legislatívne parametre de lege lata, spôsobujú v praxi viaceré problémy. Riešiteľský kolektív vo svojich viacerých výstupoch kritizoval prístup legislatívy k snahe riešiť problémy, ktoré vznikajú v praxi, predovšetkým v súvislosti s riešením tzv. spotrebiteľských sporov. Spotrebiteľia, ako strana rozhodcovského konania, sú častokrát vystavení neznalosti elementárnych základov právnej podstaty inštitútu, pričom táto neznalosť je druhou silnejšou stranou častokrát zneužívaná. V štádiu ukončovania projektu bola zverejnená informácia o zámere Ministerstva spravodlivosti zmeniť zákon a doplniť do neho práve ustanovenia na ochranu spotrebiteľov. Keďže však riešitelia nemohli časovo zakomponovať do záverečnej správy poznatky o tejto novele, bude predmetom ďalšieho skúmania a analýz. Je zrejmé, že slovenský zákonodarca bude riešiť problém spotrebiteľov obdobne ako český, t.j. sprísnením podmienok pre výkon funkcie rozhodcu (po ktorom "volali" vo viacerých svojich výstupoch aj riešitelia) a pre možnosť uzavretia rozhodcovskej zmluvy v súvislosti so spotrebiteľským vzťahom. Zákonodarca pritom prevezme viaceré návrhy, s ktorými prišli aj riešitelia.

Oblasť mediácie si vyžaduje rovnako zásah legislatívy, pri porovnaní podmienok výkonu mediácie v porovnaní s výkonom rozhodcovskej činnosti je značná disproporcja v neprospech

mediátorov. Táto otázka je de lege lata častokrát kritizovaná.

Súhrn výsledkov riešenia projektu a naplnenia cieľov projektu v anglickom jazyku
(max. 20 riadkov)

The issue of alternative dispute resolution is in Slovak legal conditions for longer period overlooked. The research team tried to open this issue through multiple outputs. The results of the project were presented to the professional public through organized scientific conferences and published scientific papers. Arbitration is facing with the problematic legislative regulation. Legal regulation de lege lata is causing a number of problems in practice. Team, in its various outputs criticized the approach of legislation to attempt to solve problems that arise in practice, particularly in relation to the solution of consumer disputes. Consumers, as a party to the arbitration are often confronted with the unfamiliarity with the elementary basics of the institute. This unfamiliarity is often abused by the other stronger side to the contract. In the final phase of project was published the intention of the Ministry of Justice to change the Act on Arbitration with special attention paid to the provisions on the consumers protection. However, the researchers could not react in the Final Report on this intention and the act amendment will be the subject of further reviews and analysis. It is clear that the Slovak legislature will follow the regulation changes realized in Czech Act on Arbitration, f.e. tightening the conditions for the performance of the arbitration function (de lege lata regulation was criticized also by researchers) and the possibility of arbitration agreement conclusion in the consumers contracts. The legislature will realize in new Act many proposals, which were proposed also by researchers in their outputs.

The area of mediation also requires legislative intervention, especially in comparison with arbitration regulation and regulation of the mediator's status. If we compare the mediator's status and arbitrator's status there is significant imbalance to the detriment of mediators. This question is de lege lata often criticized.

Svojím podpisom potvrdzujem, že údaje uvedené v záverečnej karte sú pravdivé a úplné a súhlasím s ich zverejnením.

Zodpovedný riešiteľ

Prof. JUDr. Jozef Suchoža, DrSc.

V Košiciach 28.02.2013

Štatutárny zástupca príjemcu

Prof. MUDr. Ladislav Mirossay, DrSc.

V Košiciach 28.02.2013

.....
podpis zodpovedného riešiteľa

.....
podpis štatutárneho zástupcu príjemcu